

Švietimas – geriausia investicija į mūsų ateitį

Investicinių fondų valdymo įmonė Orion Asset Management gilina si į dar vieną socialiai atsakingo investavimo į nekilnojamą turtą (toliau – NT) sritį ir pristato trečiąją apžvalgą ciklo temą – **kodėl švietimo sektorius gali būti patrauklus NT investuotojams?**

Vieną garsiausių Benjamin'o Franklin'o frazių - „<...> Investicijos į švietimą generuoja didžiausią pridėtinę vertę <...>“ teko girdėti turbūt ne vienam ir daugelis supranta, kad išsilavinusi ir edukuota visuomenė yra ypatingai svarbu. Juk kalbame apie stiprios, išsivysčiusios ir sėkmingos valstybės sudedamąsias dalis. Pagrindiniai aspektai, skatinantys sėkmingą švietimo sistemą: lankstumas, gebėjimas prisitaikyti prie naujų bei greitai kintančių technologijų ir mokinių prieiga prie skaitmeninės infrastruktūros. Tačiau ar tikrai esamos švietimo sistemos tiek Lietuvoje, tiek kitose Europos Sąjungos (ES) valstybėse pajėgios tokias galimybes suteikti be privačių investicijų pagalbos?

2018 metais ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau - EBPO) atlikto tyrimo TALIS metu buvo nustatyta, kad vidutiniškai net 30 % Lietuvos (EBPO šalyse – 25 %) mokyklų vadovų pažymėjo, kad vienas iš pagrindinių veiksnių, ribojančių kokybišką ugdymą mokyklose yra skaitmeninių technologijų trūkumas ar netinkamumas. Šiai minčiai paantrina ir atliktas 8-tų klasių gamtos mokslų pasiekimų tyrimas. Jo rezultatai parodė, kad vidutiniškai net 85 % mokinių, dalyvavusių tyrime, lankė mokyklas, kuriose buvo mokslinės laboratorijos. Šis rodiklis svyravo nuo 11 % Lietuvoje iki 100 % Honkonge, Airijoje, Maltoje, Švedijoje, Anglijoje ir Singapūre. Taigi, Lietuva yra tarp šalių, kurių mokyklose laboratorijų yra mažiausiai, o remiantis tarptautinių tyrimų duomenimis, ryškėja problema, jog be specialios įrangos mokyklose, mokinių gamtos mokslų pasiekimų rezultatai yra žemesni.

Šalis, turinti aukščiausią PISA* rodiklį ES

Vid. išlaidos švietimui ES nuo BVP

4,6 %

30-40 m. amžiaus gyventojų dalis ES, turinti aukštąjį išsilavinimą

40 %

Vid. metinis išlaidų švietimui augimas ES

0,5 %

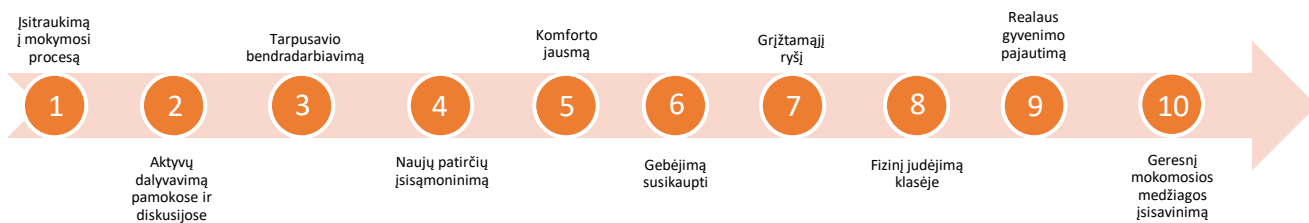
*PISA – OECD tarptautinė mokinių pasiekimų vertinimo sistema.
Šaltinis: www.statista.com

Naujos tendencijos

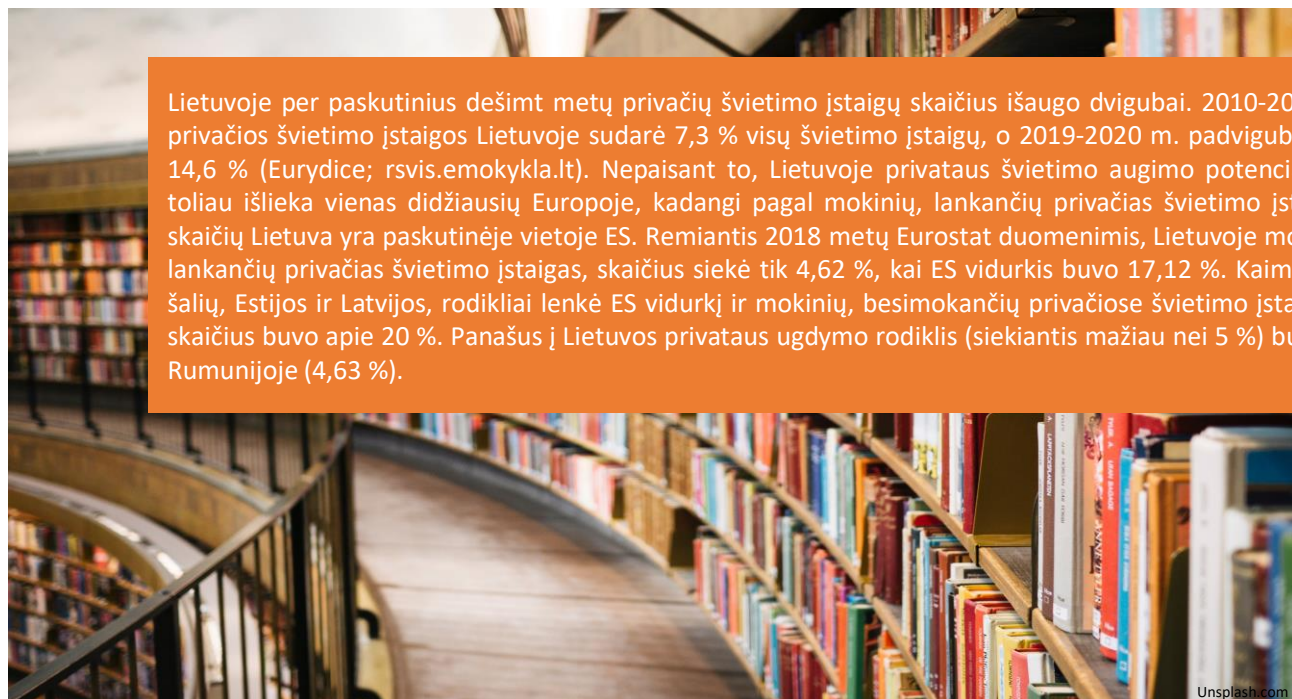
Siekdama geresnių rezultatų ir ieškodama galimybių mokiniams suteikti kuo kokybiškesnį išsilavinimą, visuomenė vis aktyviau domisi, kas gali padėti pagerinti jų mokymosi rezultatus. Įdomu tai, kad paskutiniais metais atsirado nemažai tyrimų (Statyba ir aplinka, 2015 m.), kurie teigia, kad mokymosi rezultatus teigiamai veikia ne tik mokyklose naudojamos skaitmeninės technologijos, bet ir pati aplinka, kurioje mokosi moksleiviai. Tipinis klasių ir mokyklos bendrų erdvių išdėstymas, kuris buvo sukurtas daugiau nei prieš 100 m., vis dar dominuojantis Lietuvos švietimo įstaigose, nesukuria palankių sąlygų šiuolaikinių mokinių tobulėjimui.

Taip pat senos patalpos su prasta inžinerine infrastruktūra bei netinkamais šviesos šaltiniais neigiamai veikia mokinių komforto jausmą. Remiantis mokslinio žurnalo „Statyba ir aplinka“ (2015 m.) atlikta studija, tinkama oro kokybė ir komfortiška patalpų temperatūra, galimybė mokiniui pasirinkti patogią vietą mokymuisi (individualios ar grupinės mokymosi vietos, stovimi ar sėdimi stalai ir t.t.) ar tinkamai parinkti patalpų spalviniai sprendiniai pagerina mokinių mokymosi procesą net 28 %. Architektų įmonės „Steelcase“ (2014 m.) atlikto tyrimo duomenys rodo, kad net paprastas mokinių sėdėjimo tvarkos pakeitimas (iš eilių suoluose į sėdėjimą grupelėmis) net 30 % padidina mokinių:

Privačių mokyklų atstovai buvo pirmieji pradėję domėtis minėtomis mokymosi proceso gerinimo metodikomis bei turėję realias galimybes tai įgyvendinti. Ne išimtis ir Lietuva, kur privačios švietimo įstaigos taip pat pirmosios pradėjo kalbėti apie tokių pokyčių poreikį. Taip atsitiko dėl to, jog privačios švietimo įstaigos yra lankstesnės, gebančios prisitraukti papildomų investicinių šaltinių bei greičiau priimti netradicinius sprendimus, keičiančius požiūrį į prieš šimtą metų nusistovėjusią švietimo sistemą. Taip pat, daugelis privačių mokyklų savo mokiniams gali pasiūlyti ne tik kitokius ugdymo principus, bet ir modernią mokslui reikalingą skaitmeninę infrastruktūrą, kurios taip trūksta Lietuvos valstybinėms mokykloms.

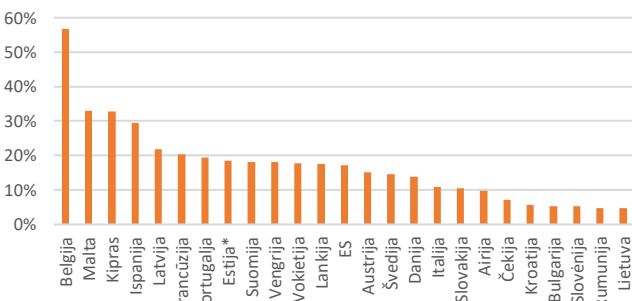

Lietuvoje per paskutinius dešimt metų privačių švietimo įstaigų skaičius išaugo dvigubai. 2010-2011 m. privačios švietimo įstaigos Lietuvoje sudarė 7,3 % visų švietimo įstaigų, o 2019-2020 m. padvigubėjo iki 14,6 % (Eurydice; rsvis.emokykla.lt). Nepaisant to, Lietuvoje privataus švietimo augimo potencialas ir toliau išlieka vienas didžiausių Europoje, kadangi pagal mokinių, lankančių privačias švietimo įstaigas, skaičių Lietuva yra paskutinėje vietoje ES. Remiantis 2018 metų Eurostat duomenimis, Lietuvoje mokinių, lankančių privačias švietimo įstaigas, skaičius siekė tik 4,62 %, kai ES vidurkis buvo 17,12 %. Kaimyninių šalių, Estijos ir Latvijos, rodikliai lenkė ES vidurkį ir mokinių, besimokančių privačiose švietimo įstaigose, skaičius buvo apie 20 %. Panašus į Lietuvos privataus ugdymo rodiklis (siekiantis mažiau nei 5 %) buvo tik Rumunijoje (4,63 %).

Per paskutinius metus sparčiai augantis privačių švietimo įstaigų skaičius, didėjanti konkurencinė aplinka (konkuruojama ir su kitų ES šalių švietimo įstaigomis) ir visuomenės keliama vis aukštesni reikalavimai Lietuvos švietimo sistemai ne tik ugdymo turinio prasme, bet ir suteikiamos infrastruktūros prasme, paskatino tokiai veiklai tinkamo nekilnojamo turto (NT) paklausą rinkoje. Privačios mokyklos plečiasi ir ieško modernių, vis didesnių patalpų, o valstybinis sektorius ieško galimybių optimizuoti ir pagerinti esamų švietimo įstaigų infrastruktūrą. Dėl išaugusio poreikio patalpoms, NT vystytojai ir investuotojai vis dažniau įsitraukia į tokių objektų sukūrimo ar atnaujinimo procesus. Statomos naujos valstybinės mokyklos pagal viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės (VPSP) principus (Balsių mokykla Vilniuje), investiciniai fondai investuoja į naujų privačių mokyklų statybą (Karalienės Mortos mokykla Vilniuje) ar dalyvauja VPSP projektuose, siekiant rekonstruoti valstybines mokyklas (valstybinių mokyklų rekonstrukcija Kauno raj.). Tai rodo, kad švietimo veiklai reikalingas NT tampa patrauklia investicija NT vystytojams ir investuotojams. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį, jog socialinės investicijos yra labiau atsparios ekonomikos ciklų svyravimams dėl jų reikšmingumo visuomenei, kas ypač svarbu neapibrėžtumo laikotarpiu. Be to, jos ne tik generuoja finansinę naudą, bet taip pat kuria socialinę gerovę šalyje ir prisideda prie ugdymo sistemos kokybės gerinimo.

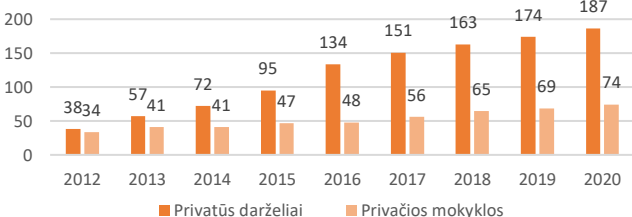
Norite sužinoti daugiau apie investicijas į švietimo infrastruktūrą bei prisidėti prie socialinės gerovės kūrimo Lietuvoje? Orion Asset Management komanda pasiruošusi pasikalbėti.

Mokinių, lankančių privačias švietimo įstaigas ES, skaičius (%), 2018 m.

*2016 m. duomenys
Šaltinis: Eurostat

Privačių mokyklų ir darželių skaičiaus dinamika Lietuvoje

Šaltinis: rsvs.emokykla.lt

17,9 %

2018 m. augo Lietuvos privačių mokyklų pajamos

7,6 %

2018 m. augo Lietuvos privačių mokyklų pelnas

80 %

Lietuvos privačių mokyklų 2018 m. pajamos augino daugiau nei 20 %

12 %

Augo mokinių skaičius privačiose mokyklose 2019 m.

57 %

Lietuvos darželių buvo perpildyti 2018-2019 m.

Šaltinis: Registrų centras, vz.lt, Creditifio

Unsplash.com

Ši informacija yra tik informacinio pobūdžio ir negali būti interpretuojama kaip rekomendacija, pasiūlymas ar kvietimas investuoti į UAB „Orion Asset Management“ valdomus fondus ar pirkti konkrečių finansinių priemonių bei negali būti jokio vėliau sudaryto sandorio pagrindas ar dalis. Nors ši informacija parengta remiantis šaltiniais, kurie laikomi patikimais, UAB „Orion Asset Management“ neatsako už galimus informacijos netikslumus, pasikeitimus, taip pat ir nuostolius, kurių gali turėti ja besivadovaujantys investuotojai. Investuodami prisiimate investicinę riziką. Investicijos gali būti ir pelningos, ir nuostolingos, Jūs galite negauti finansinės naudos, prarasti dalį ar net visą investuotą sumą. Investicijų praeities rezultatai negarantuoja ateities rezultatų. Prieš priimdami sprendimą investuoti, turite patys ar padedami savo pasirinktų investicijų konsultantų įvertinti pasirinkto investicinio produkto investavimo strategiją, taikomus mokesčius, visas su investavimu susijusias rizikas bei atidžiai perskaityti su investiciniu produktu susijusius dokumentus.